

SAMNINGUR um starfsskilyrði framleiðenda garðyrkjuafurða

Sjávarútvegs- og landbúnaðarráðherra og fjármála- og efnahagsráðherra, f.h. ríkisstjórnar Íslands og Bændasamtök Íslands/Samband garðyrkjubænda gera með sér eftirfarandi samning um starfsskilyrði framleiðenda garðyrkjuafurða skv. 30. gr. búvörulaga nr. 99/1993, með síðari breytingum.

1. gr.

Markmið samningsins

Markmið þessa samnings eru að efla í hvítvetna íslenska garðyrkju með heilnæmi, gæði og áreiðanleika afurða að leiðarljósi, ásamt vandaðri umgengni við samfélag og umhverfi.

Samningnum er ætlað:

- Að auka framboð og neyslu á garðyrkjuafurðum í samræmi við lýðheilsustefnu stjórnvalda og aukna vitund almennings um hollustu og heilbrigða lífshætti.
- Að stuðla að fjölbreyttara framboði á garðyrkjuafurðum árið um kring á sanngjörnu verði fyrir neytendur.
- Að auka fagmennsku, hagkvæmni og samkeppnishæfni innlendar garðyrkjuframleiðslu.
- Að treysta tekju- og starfsgrundvöll framleiðenda garðyrkjuafurða.
- Að styðja framleiðslu- og markaðsmöguleika innlendar framleiðslu.

2. gr.

Skilyrði greiðslna

- 2.1 Þeir einir fá greiðslur samkvæmt samningi þessum sem stunda framleiðslu garðyrkjuafurða á garðyrkjubýli, eru með virðisaukaskattsnúmer og að starfsemi þeirra falli undir atvinnugreinanúmer 01 og 02 í atvinnuvegaflokkun Hagstofu Íslands, sbr. ÍSAT2008, þó ekki starfsemi í undirflokkum 01.61, 01.62, 01.63, 01.64, 01.70 og 02.40.
- 2.2 Hjón og sambýlissólk sem standa saman að framleiðslu afurða samkvæmt samningi þessum geta óskað eftir að greiðslum sé skipt jafnt á milli aðila.

3. gr.

Hugtök

- 3.1 Skilgreining hugtaka:
 1. **Flokkun:** Gæðaflokkun samkvæmt handbók um íslenskar flokkunarreglur fyrir grænmeti, sem Samband garðyrkjubænda sér um útgáfu á.
 2. **Framleiðandi:** Eigandi eða umráðamaður garðyrkjubýlis, einstaklingur eða lögaðili, þar sem stunduð er útirækt eða ylrækt.
 3. **Garðyrkjulýsing, plöntulýsing:** Þegar plöntur eru lýstar til vaxtar og uppskeru.
 4. **Gróðurhús - undir gleri:** Bygging með burðarvirki úr stáli og með tré-, ál- eða stálgrind. Þekjuefni er gler eða plast. Í húsinu sé hæfilegur búnaður til upphitunar og loftunar (kælingar). Þökkunaraðstaða er ekki meðtalin.
 5. **Útirækt:** Ræktun til manneldis sem fer fram meirihluta ræktunartímans utandyra, s.s. kartöflur, kál og berjarækt.

6. **Ylraekt:** Ræktun í gróðurhúsum þar sem jarðhiti er nýttur til upphitunar, auk svepparæktunar.

4. gr.

Um beingreiðslur

- 4.1. Beingreiðslur skulu greiddar til framleiðenda út á eigin framleiðslu á gúrkum, tómötum og papriku til að jafna samkeppnisskilyrði innlendra framleiðenda gagnvart innflutningi.
- 4.2. Heildarfjárhæð beingreiðslna skiptist niður á selt magn einstakra afurða af fyrsta gæðaflokki innan ársins, samkvæmt staðfestum upplýsingum um sölu framangreindra afurða, sbr. tafla 1 í viðauka I.
- 4.3. Heildarbeingreiðslur skiptist þannig á milli tegunda:
- Tómatar 49%.
 - Gúrkur 37 %.
 - Paprika 14%
- 4.4. Matvælastofnun gerir áætlun að fengnum upplýsingum frá framleiðendum um sölumagn framangreindra afurða fyrir árið. Áætla skal beingreiðslur pr. kg miðað við áætlað sölumagn og greiða 80% af áætluðum beingreiðslum pr. kg. sem fyrstu greiðslu eftir sölu hvers mánaðar. Ef í ljós kemur að framleiðsluáætlun gefi til kynna umtalsverðar breytingar á framleiðslumagni milli tegunda er framkvæmdanefnd búvörusamninga heimilt að endurskoða hlutfallslega skiptingu milli tegunda sbr. grein 4.3.
- 4.5. Aukist framleiðslumagn hvernar tegundar frá ársmagni áætluðu í tölulíð 4.3 lækka beingreiðslur á kg hlutfallslega. Verði samdráttur frá því magni innan ársins hækka beingreiðslur á einingu.
- 4.6. Allir framleiðendur á tómötum, gúrkum og papriku skulu eiga rétt til beingreiðslna samkvæmt framanskráðu á samningstímanum.

5. gr.

Um niðurgreiðslur á raforku

- 5.1. Ylraektendum verði tryggt rafmagn til lýsingar með niðurgreiðslum á kostnaði við flutning og dreifingu raforku í því skyni að stuðla að hagfelldari starfsskilyrðum greinarinnar. Magnliðir í gjaldskrá fyrir flutning og dreifingu skulu greiddir niður um allt að 95%, en framleiðendur garðyrkjuafurða skulu greiða að lágmarki 5%. Fastagjöld skulu alfarið greiðast af framleiðendum.
- 5.2. Á árinu 2017 verður heildarupphæð niðurgreiðslu, sbr. töflu 1 í viðauka I.
- 5.3. Framleiðendur garðyrkjuafurða skulu eiga þess kost að sækja um niðurgreiðslur til Orkusstofnunar á þar til gerðu eyðublaði og skal stofnunin afgreiða umsóknina innan mánaðar frá því hún berst henni.
- 5.4. Þeir aðilar sem semja við orkusölufyrirtæki um garðyrkjulýsingu eiga rétt á niðurgreiðdri raforku. Heimilt er að fella niður réttinn ef aðilar brjóta gegn samningi þessum.
Skilyrði fyrir niðurgreiðslum eru:

- a) Að orkukaupin séu vegna atvinnustarfsemi.
- b) Að niðurgreidd raforka sé sérmæld og fari einungis til lýsingar plantna í gróðurhúsi til að örva vöxt þeirra.
- c) Að framleiðslan sé ætluð til sölu.
- d) Að ársnotkun til lýsingar sé meiri en 100 MWh á ári.

5.5 Matvælastofnun annast greiðslur til viðkomandi orkusölufyrirtækja.

6. gr.

Hámarksgreiðslur

- 6.1 Hámarksstuðningur við hvern framleiðenda er svo sem hér greinir:
- Vegna beingreiðslna, mest 10% af heildarbeingreiðslum sem til ráðstöfunar er á viðkomandi rekstrarári samkvæmt samningi þessum.
 - Vegna niðurgreiðslu á flutnings- og dreifingarkostnaði raforku, mest 15% af þeirri heildarfjárhæð sem til ráðstöfunar er á viðkomandi rekstrarári samkvæmt samningi þessum.
- 6.2 Framkvæmdanefnd búvörusamninga er heimilt að taka ákvörðun um að færa framlög milli liða þessa samnings innan viðkomandi rekstrarárs fari svo að áætluðum fjármunum til einstaka þátta verði ekki ráðstafað að fullu vegna þeirra takmarkana sem gilda um hámarksstuðning.

7. gr.

Verðlagsuppfærsla

- 7.1 Árleg framlög samkvæmt samningi þessum miðast við forsendur fjárlaga fyrir árið 2016, en taka árlegum breytingum í samræmi við verðlagsuppfærslu fjárlaga. Ef þróun meðaltalsvísitölu neysluverðs (meðaltal ársins) verður önnur en verðlagsforsendur fjárlaga á árinu, skal mismunurinn leiðréttur í fjárlögum næsta árs.

8. gr.

Endurskoðun samnings

- 8.1 Endurskoðun samnings fer fram tvisvar á samningstímanum árin 2019 og 2023. Fyrst og fremst verði horft til þess hvernig framleiðsla garðyrkjuafurða hefur þróast og hvernig markmið samningsins hafi gengið eftir. Einnig verður skoðað hvernig markmiðum um allt að 95% niðurgreiðslu vegna flutningi raforku samkvæmt grein 5 hefur gengið eftir.
- 8.2 Samningsaðilar munu á tímabilinu 2017-2019 greina hagkvæmni þess að taka upp uppskerutengdar greiðslur vegna útíræktaðra garðyrkjuafurða og kartaflna gegn mögulegri niðurfellingu og/eða lækkun tollverndar. Niðurstöður þeirra greiningar koma til umfjöllunar við endurskoðun þessa samnings 2019.
- 8.3 Síðari endurskoðun skal fara fram árið 2023. Þá skal horfa til þess hvernig framleiðsla garðyrkjuafurða hefur þróast og hvernig markmið samningsins hafi gengið eftir. Aðilar geta um leið ákveðið að hefja viðræður um nýjan samning sem geti tekið gildi árið 2025.

9. gr.

Fyrirvarar

- 9.1 Samningur þessi er gerður með fyrirvara um hugsanlegar breytingar á þjóðréttarlegum skuldbindingum Íslands sem leiða af ákvörðun Alþingis.

10. gr.

Framkvæmd og gildistími

- 10.1. Samningur þessi gildir frá og með 1. janúar 2017 til og með 31. desember 2026.
- 10.2. Sjávarútvegs- og landbúnaðarráðherra kveður nánar á um útfærslu einstakra verkefna samnings þessa í reglugerð.
- 10.3. Samningsaðilar skulu hafa reglubundið samráð um framkvæmd samningsins og fer það samráð fram á vettvangi framkvæmdanefndar búvörusamninga. Komi upp ágreiningur um framkvæmd samningsins eru aðilar sammála um að skipaður verði hverju sinni þriggja manna gerðardómur til að skera úr um ágreiningsefni. Aðilar tilnefni hvor fyrir sig einn mann í dóminn. Leitað skal til Hæstaréttar Íslands um að tilnefna formann dómsins, nema aðilar komi sér saman um oddamann. Úrskurður gerðardóms er bindandi fyrir samningsaðila.
- 10.4. Samningur þessi er undirritaður f.h. ríkisstjórnar Íslands með fyrirvara um nauðsynlegar lagaheimildir Alþingis.
- 10.5. Samningur þessi er gerður í fjórum samhljóða eintökum. Skulu Bændasamtök Íslands halda einu, Samband garðyrkjubænda einu, sjávarútvegs- og landbúnaðarráðherra einu og fjármála- og efnahagsráðherra einu.

Reykjavík, 19. febrúar 2016

F.h. ríkisstjórnar Íslands

F.h. Bændasamtaka Íslands

Sigurður Ingi Jóhannsson
sjávarútvegs- og landbúnaðarráðherra

Sindri Sigurgeirsson
formaður Bændasamtaka Íslands

Bjarni Benediktsson
fjármála- og efnahagsráðherra

F.h. Sambands garðyrkjubænda

Gunnar Þorgeirsson
formaður Sambands
garðyrkjubænda

Viðauki I

Tafla 1 – Fjárhæðir í m.kr.

Garðyrkja	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Beingreiðslur - 4. grein	274	273	272	268	267	265	263	260	258	256
Niðurgreiðslur á raforku - 5. grein	278	278	278	278	278	278	278	278	278	278
Samtals garðyrkjusamningur	551	550	549	546	545	543	540	538	535	533